

ПРОГРАМА
зі створення безбар'єрного простору в Тернопільській області
на 2026-2027 роки

I. Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	департамент архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження обласної державної (військової) адміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану” (зі змінами)
3.	Розробник програми	департамент архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження обласної державної (військової) адміністрації
4.	Співрозробники програми	–
5.	Відповідальний виконавець програми	департамент архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження обласної державної (військової) адміністрації
6.	Учасники програми	департаменти: архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження; агропромислового розвитку; економічного розвитку; культури та туризму; освіти і науки; соціального захисту населення; з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами; охорони здоров'я, управління екології та природних ресурсів; молоді та спорту; з питань ветеранської політики; інформаційної діяльності; цифрової трансформації, районні державні (військові) адміністрації, виконавчі органи місцевих рад територіальних громад, управління з експлуатації майнового комплексу

		Тернопільської обласної ради, Національні природні парки „Кременецькі гори” і „Дністровський каньйон”, Кременецький ботанічний сад, Природний заповідник „Медобори”, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, Тернопільський регіональний центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю „Інваспорт”, Тернопільський обласний центр зайнятості, Головне управління ДПС в Тернопільській області, Тернопільське обласне відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Тернопільська обласна організація Товариства Червоного Хреста України, громадські організації (за згодою)
7.	Термін реалізації програми	2026-2027 роки
1)	етапи виконання програми	–
8.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	обласний бюджет
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, усього, у тому числі:	34330 тис. гривень
1)	коштів державного бюджету	–
2)	коштів обласного бюджету	14695 тис. гривень
3)	коштів районних бюджетів	–
4)	коштів бюджетів територіальних громад	–
5)	коштів інших джерел	19635 тис. гривень

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

Програма створення безбар'єрного простору в Тернопільській області на 2026-2027 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Указу Президента України від 03 грудня 2020 року № 553/2020 „Про забезпечення створення безбар'єрного простору в Україні”, Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, ратифікованої Законом України „Про ратифікацію Конвенції про права осіб з інвалідністю і Факультативного протоколу до неї” (№ 1767-VI від 16 грудня 2009 року), розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р „Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року” (зі змінами).

Питання формування безбар'єрного простору сьогодні набуло особливої актуальності та є одним із пріоритетних напрямків у зв'язку із наслідками повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Війна призвела до зростання кількості осіб з інвалідністю, ветеранів війни, людей, які отримали поранення чи травми, втратили можливість вільно пересуватися чи потребують тривалої реабілітації. Крім того, збільшується кількість внутрішньо переміщених осіб, які стикаються із труднощами доступу до інфраструктури, житла, соціальних, освітніх та медичних послуг.

Безбар'єрність – це комплексний підхід до організації простору та послуг, який передбачає створення таких умов, за яких кожна людина, незалежно від віку, фізичного стану, статі, місця проживання чи соціального статусу може вільно та безпечно користуватися усіма можливостями, що пропонує суспільство. Йдеться не лише про усунення фізичних перешкод у громадських будівлях, на вулицях чи в транспорті. Безбар'єрність охоплює також доступність інформації, послуг і ресурсів у різних сферах життя, що передбачає також:

інформаційну доступність – коли інформація подається зрозумілою мовою, у зручних форматах, із використанням альтернативних каналів для осіб з порушеннями зору, слуху чи когнітивними особливостями;

цифрову доступність – створення сервісів і платформ, які є простими та зрозумілими для всіх користувачів, зокрема людей старшого віку та осіб з інвалідністю;

суспільну та громадянську доступність – можливість кожного брати участь у суспільному житті, роботі громад, органів місцевої влади, отримувати адміністративні та соціальні послуги без перешкод;

освітню доступність – забезпечення рівного доступу до якісної освіти для дітей і дорослих, створення інклюзивного навчального середовища;

економічну доступність – рівний доступ до економічних можливостей, працевлаштування, професійного розвитку та підприємництва.

За результатами щорічного моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю, проведеного у 2025 році на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 року № 537 „Про затвердження Порядку проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з

інвалідністю” (зі змінами), із загальної кількості об’єктів – 3232, було обстежено – 1852, з яких: 8 % – безбар’єрні, 15 % – частково безбар’єрні, 77 % – бар’єрні.

На офіційних ресурсах обласної військової адміністрації здійснюється розміщення новин і статей щодо створення безбар’єрного простору в області та Україні. Зокрема, інформаційні матеріали поширюються на вебсайті обласної військової адміністрації та її офіційній сторінці в соціальній мережі Facebook.

В області забезпечено підключення до широкосмугового доступу до мережі Інтернет, таким чином підключено понад 235 тисяч домогосподарств у сільській місцевості та 1962 заклади соціальної інфраструктури;

Щороку закладами культури області проводилося близько 4000 культурно-мистецьких та культурно-просвітницьких заходів для всіх груп населення. Обласним центром соціальних служб проводилося навчання та підвищення кваліфікації працівників, які надають соціальні послуги. Налагоджено взаємодію суб’єктів системи надання соціальних послуг державного та громадського сектору, здійснюється систематичне інформування населення про різні види соціальних послуг, можливість та умови їх отримання; здійснюється моніторинг надання соціальних послуг сім’ям та особам у складних життєвих обставинах на їх відповідність державним стандартам.

З метою забезпечення інклюзивного освітнього середовища у 2024 / 2025 н. р. функціонував 1091 інклюзивний клас, у яких навчалися 1756 дітей з особливими освітніми потребами. У закладах дошкільної освіти області працювало 257 інклюзивних груп, у яких виховувалося 637 дітей з особливими освітніми потребами.

У відділах (управліннях) освіти територіальних громад області створено 177 ресурсних кімнати, спеціально облаштовану кімнату (1 частину кімнату), що має відповідний розподіл функціональних зон, призначених для всебічного розвитку учнів, гармонізації їхнього психоемоційного стану та психологічного розвантаження, надання (проведення) індивідуальних та / або групових психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг.

В області функціонують 2 мобільні інклюзивно-ресурсні центри, які діють на базі комунальних установ „Інклюзивно-ресурсний центр № 1” Тернопільської міської ради і „Лановецький міський інклюзивно-ресурсний центр”. Автомобілі обладнані всіма необхідними корекційно-розвивальними технологіями та інструментами, як і традиційні інклюзивно-ресурсні центри, зокрема: спеціальною платформою для заїзду дітей на кріслах колісних, дидактичними матеріалами для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами тощо.

Проведено низку семінарів, тренінгів, круглих столів, зустрічей щодо підвищення рівня фінансової грамотності, залучення фінансування на розвиток бізнесу та новацій податкового законодавства для молоді, жінок, літніх людей, осіб з інвалідністю. Проведено семінари щодо особливостей працевлаштування осіб з інвалідністю та забезпечення облаштування їх робочих місць, в яких взяли участь представники роботодавців

Таким чином, безбар’єрність формує середовище, в якому кожен громадянин має можливість повноцінно реалізовувати свої права, відчувати себе

комфортно, захищено та включено у всі сфери життя громади й держави. Рішенням Тернопільської обласної ради від 26 травня 2001 року № 188 було затверджено програму зі створення безбар'єрного простору в Тернопільській області на 2021-2025 роки (зі змінами) з метою забезпечення безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та іншим маломобільних груп населення до об'єктів житлового та громадського призначення, яка на сьогодні є морально застарілою і втратила актуальність. Незважаючи на вжиті заходи щодо забезпечення реалізації вказаної програми, фінансування заходів здійснювалося не в повному обсязі у зв'язку з обмеженими ресурсами обласного бюджету.

Попри активну роботу зі створення безбар'єрного середовища, в області все ще зберігаються суттєві проблеми у забезпеченні фізичної, інформаційної, цифрової, освітньої, економічної, а також суспільної та громадянської доступності. Через це значна частина об'єктів, послуг і сервісів залишається недостатньо пристосованою до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, тому впровадження системного та комплексного підходу до вирішення цих проблем є вкрай важливим для подальшого розвитку області.

III. Визначення мети програми

Метою програми є створення в області комплексного безбар'єрного простору для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення шляхом забезпечення зручного та безпечного доступу до об'єктів і послуг, рівних можливостей для самореалізації, здобуття якісної освіти, працевлаштування, а також отримання інформаційних, цифрових, соціальних та адміністративних послуг.

Мета програми відповідає пріоритетним напрямкам розвитку області.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми; строки та етапи виконання програми

Вирішення існуючих проблем та виконання мети програми передбачається шляхом проведення відповідних заходів за такими напрямками:

1) фізична безбар'єрність – забезпечення доступності громадського простору, будівель і споруд для усіх суспільних груп населення, у тому числі для осіб з інвалідністю, батьків з дитячими візочками, людей старшого віку, осіб з тимчасовим порушенням здоров'я та інших маломобільних груп населення;

2) інформаційна безбар'єрність – створення умов, за яких кожна людина, незалежно від віку, стану здоров'я чи способу сприйняття інформації може безперешкодно отримувати потрібні знання, орієнтуватися у просторі, користуватися послугами, розуміти повідомлення влади, медіа, установ;

3) цифрова безбар'єрність – забезпечення рівного доступу до інформації, онлайн-комунікації, публічних та інших електронних послуг для всіх категорій

населення, зокрема для людей старшого віку, осіб з інвалідністю, жителів сільської місцевості тощо;

4) суспільна та громадянська безбар'єрність – забезпечення рівних можливостей участі всіх людей, їх об'єднань та окремих суспільних груп у житті громад та держави, рівного доступу до суспільно-політичного та культурного життя, створення сприятливих умов для фізичного розвитку та самореалізації, а також формування інклюзивного середовища як передумови для участі у всіх формах суспільного життя та громадської активності;

5) освітня безбар'єрність – створення рівних можливостей і вільного доступу до освіти, включаючи освіту протягом життя, перенавчання та опанування додатковими навичками;

6) економічна безбар'єрність – забезпечення умов і можливостей для працевлаштування, отримання фінансових та інших ресурсів для ведення підприємницької діяльності для таких суспільних груп, як молодь, жінки, люди старшого віку та особи з інвалідністю.

Програми не поділяється на етапи. Термін дії програми: 2026-2027 роки.

V. Перелік завдань і заходів програми та результативні показники

У програмі визначаються загальні принципи, головні напрямки й основний зміст перспективних заходів щодо створення безбар'єрного простору для всіх суспільних груп.

Програма окреслює пріоритетні напрями діяльності державних структур та інститутів громадянського суспільства, визначає орієнтири для всіх, хто займається створення безбар'єрного простору в області.

За напрямом „Фізична безбар'єрність” планується:

1) забезпечення проведення моніторингу й обстеження об'єктів і закладів соціальної сфери, охорони здоров'я, освіти, культури, фізичної культури та спорту, фонду захисних споруд цивільного захисту з визначенням заходів щодо їх облаштування засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

2) забезпечення доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів і закладів соціальної сфери, освіти, культури, фізичної культури та спорту, молодіжних центрів, адміністративних приміщень, установ природно-заповідного фонду, фонду захисних споруд цивільного захисту області.

За напрямом „Інформаційна безбар'єрність” планується:

1) висвітлення у медіа матеріалів про проведені заходи щодо створення безбар'єрного простору в області та Україні;

2) проведення семінарів, тренінгів, круглих столів, зустрічей для представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та представників інститутів громадянського суспільства, а

також широких груп населення щодо безбар'єрного простору з метою залучення громадян до процесу формування політики, їх реального впливу на прийняття рішень на місцевому рівні;

3) забезпечення проведення інформаційно-просвітницької кампанії “Україна без бар'єрів”;

4) забезпечення інформаційної доступності установ природно-заповідного фонду шляхом доповнення інформаційних матеріалів шрифтом Брайля, створення аудіогідів, відеоекскурсій із сурдоперекладом і субтитрами, встановлення інтерактивних стендів з аудіосупроводом та виготовлення адаптованих інформаційних матеріалів для осіб з порушеннями зору.

За напрямом „Цифрова безбар'єрність” планується:

1) проведення цифровізації (забезпечення пристроями для покращення доступу до інформації та послуг) закладів культури;

2) проведення вебінарів, тренінгів та інших заходів із комп'ютерної та медіаграмотності для різних груп населення;

3) проведення навчань для консультантів та тренерів цифрових безбар'єрних територіальних центрів;

4) створення мобільного додатку з аудіогідом і мапами доступних маршрутів, а також віртуальних 360°-турів, що забезпечать можливість дистанційного ознайомлення з територією Національного природного парку „Дністровський каньйон” для осіб, які не можуть відвідати її фізично.

За напрямом „Суспільна та громадянська безбар'єрність” планується:

1) проведення семінарів з питань ветеранської політики для фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб із залученням представників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування з метою забезпечення ветеранам та їхнім родинам рівного доступу до інформації, послуг і можливостей;

2) поширення інформаційно-довідкових матеріалів про послуги та можливості для ветеранів у соціальних мережах, на офіційних вебсайтах обласної військової адміністрації та органів місцевого самоврядування, а також у ветеранських просторах та закладах охорони здоров'я;

3) проведення заходів з психологічної підтримки, арт-терапії тощо у рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я „Ти як?”;

4) проведення освітньо-виховних заходів (семінарів, семінарів-тренінгів, тренінгів, форумів) за участю представників молодіжних консультативно-дорадчих органів, молодіжних і дитячих громадських організацій, молодіжних центрів, спрямованих на підвищення рівня їх компетентностей щодо роботи з різними категоріями молоді (зокрема, особами з інвалідністю та внутрішньо переміщеними особами) з метою залучення до громадянського та політичного життя;

5) проведення заходів із фізичної культури і спорту та фізкультурно-спортивної реабілітації для осіб з інвалідністю з метою поліпшення їх фізичного стану та суспільної інтеграції;

6) визначення потреб маломобільних груп населення для їх залучення до громадянського та політичного життя;

7) створення умов для забезпечення доступу пацієнтів, які очікують на заміну великих суглобів, до безоплатної послуги з ендопротезування;

8) проведення інформаційно-просвітницької кампанії щодо зміцнення здоров'я населення, раннього виявлення захворювань, формування навичок здорового способу життя, зокрема спрямованої на зниження рівня тютюнокуріння та пропагування відповідальної самозбережувальної поведінки;

9) забезпечення надання психологічної допомоги всім суспільним групам, які звернулися за медичною допомогою;

10) забезпечення функціонування центрів психічного здоров'я в кластерних / надкластерних закладах охорони здоров'я із дотриманням вимог законодавства щодо прав людини та забезпечення безбар'єрного доступу пацієнтів до стаціонарної психіатричної допомоги;

11) забезпечення доступності населення до послуг з психіатричної допомоги, яка надається шляхом виїзду мобільних мультидисциплінарних команд;

12) формування мережі надання реабілітаційної допомоги дітям (на базі спроможної мережі закладів охорони здоров'я) та розгалуженої мережі надавачів амбулаторної реабілітаційної допомоги;

13) забезпечення створення та функціонування в реабілітаційних відділеннях закладів охорони здоров'я кабінетів асистивних технологій для підбору, налаштування, виготовлення та навчання користуванню допоміжними засобами реабілітації, зокрема проведення протезування пацієнтів з ампутаціями у закладах охорони здоров'я, визначених у рамках реабілітаційного маршруту.

За напрямом „Освітня безбар'єрність” планується:

1) проведення безкоштовних мовних курсів для дорослих;

2) забезпечення всебічної підтримки реалізації інклюзивної освіти шляхом розроблення освітніх програм, проведення курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, надання консультацій щодо організації навчання дітей з особливими освітніми потребами, проведення методичних заходів, а також консультування фахівців і директорів інклюзивно-ресурсних центрів з питань сучасних методик оцінювання, розроблення індивідуальних програм розвитку й створення інклюзивного освітнього середовища.

За напрямом „Економічна безбар'єрність” планується:

1) організація проведення семінарів, тренінгів, круглих столів, зустрічей щодо підвищення рівня фінансової грамотності та залучення фінансування на розвиток бізнесу для молоді, жінок, людей старшого віку, осіб з інвалідністю;

2) проведення семінарів, тренінгів, круглих столів, зустрічей щодо новацій податкового законодавства для молоді, жінок, людей старшого віку, осіб з інвалідністю;

3) організація професійного навчання та підвищення кваліфікації для осіб з інвалідністю щодо заняття підприємницькою діяльністю;

4) проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед роботодавців щодо працевлаштування молоді, осіб з інвалідністю та забезпечення облаштування їх робочих місць;

5) забезпечення надання безкоштовної інформаційно-консультативної підтримки щодо створення, розвитку та ведення бізнесу цільовим групам (молоді, жінкам, людям старшого віку та особам з інвалідністю);

б) популяризація програм стимулювання розвитку підприємництва, в тому числі державних програм, серед таких груп населення як молодь, жінки, люди похилого віку, особи з інвалідністю.

Очікуваним результатом виконання заходів програми є визначення та забезпечення суспільної підтримки стратегічного курсу області у сфері створення безбар'єрного простору, послідовна реалізація якого дозволить кожному громадянину:

безперешкодно пересуватися громадським простором та отримувати інформацію у зручний спосіб;

отримати спрощений доступ до цифровізованих і аналогових державних та соціальних послуг;

отримати рівні умови для участі у всіх сферах суспільного життя;

брати участь у політичних процесах та громадській діяльності;

отримати рівні можливості та вільний доступ до освіти;

отримати умови та можливості для працевлаштування, а також заняття підприємництвом.

Реалізацію програми планується здійснити за рахунок коштів обласного бюджету, а також коштів інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством.

Загальний обсяг коштів, що передбачено залучити для виконання програми – 32330 тисяч гривень, з яких 12695 тисяч гривень – кошти обласного бюджету (у межах бюджетних призначень) і 19635 тисяч гривень – кошти інших джерел.

Ресурсне забезпечення програми

тис. гривень

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	2026 рік	2027 рік	Усього витрат на виконання програми
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	20310	12020	32330
державний бюджет	–	–	–
обласний бюджет	9555	3140	12695
районні бюджети	–	–	–
бюджети територіальних громад	–	–	–
кошти інших джерел	10755	8880	19635

Заплановані результативні показники програми

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок строку дії програми	Вихідні дані на завершення строку дії програми	2026 рік	2027 рік
1. Показники продукту програми						
1.	Кількість встановлених (обладнаних): пандусів підйомник туалетних кімнат місць парковки тактильних табличок з інформацією	шт.	0	50	25	25
		шт.	0	8	4	4
		шт.	0	30	15	15
		шт.	0	60	30	30
		шт.	0	100	50	50
2.	Кількість встановлених (обладнаних): інтерактивних стендів з аудіосупровод інформаційних матеріалів шрифтом Брайля аудіогідів, відеоеккурсів із сурдоперекладом і субтитрами	шт.	0	1	1	-
		шт.	0	10	5	5
		шт.	0	1	1	-
3.	Кількість розроблених: додатків з аудіогідом і мапами доступних маршрутів	од.	0	1	1	0
4.	Кількість проведених семінарів, тренінгів, круглих столів, зустрічей щодо підвищення рівня фінансової грамотності та залучення фінансування на розвиток бізнесу для осіб з інвалідністю	од.	1	4	2	2
II. Показники ефективності програми						
1.	Середня вартість: пандуса підйомник туалетної кімнати місця парковки тактильної таблички з інформацією	тис. гривень / шт	20,0	50,0	50,0	50,0
			150,0	200,0	200,0	200,0
			19,0	30,0	30,0	30,0
			5,0	15,0	15,0	15,0
			0,9	2,0	2,0	2,0
2.	Середня вартість встановлених: інтерактивних стендів з	тис. гривень / шт	0	50,0	50,0	-

	аудіосупроводом інформаційних матеріалів шрифтом Брайля аудіогідів, відеоеккурсів із сурдоперекладом і субтитрами		0	20,0	20,0	20,0
			0	65,0	65,0	-
3.	Середня вартість розроблених: додатку з аудіогідом і мапами доступних маршрутів віртуальних 360°-турів	тис. гривень / шт	0	300,0	300,0	-
4.	Середня вартість проведення одного заходу (семінару, тренінгу, круглого столу, зустрічі) щодо підвищення рівня фінансової грамотності та залучення фінансування на розвиток бізнесу для осіб з інвалідністю	тис. гривень	10,0	20,0	20,0	20,0
III. Показники якості програми						
1.	Рівень забезпечення доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів і закладів соціальної сфери, освіти, культури, фізичної культури та спорту, молодіжних центрів, установ природно-заповідного фонду, фонду захисних споруд цивільного захисту області	%	20	50	35	50
2.	Рівень забезпечення інформаційної доступності установ природно-заповідного фонду для осіб з порушенням зору	%	0	100	50	100
3.	Кількість доступних маршрутів установ природно-заповідного фонду забезпечених аудіогідом і мапами доступних маршрутів віртуальних 360°-турів	кількість	0	5	2	3
4.	Забезпечено проведення навчань щодо підвищення рівня фінансової грамотності та залучення фінансування на розвиток бізнесу для осіб з інвалідністю	%	25	100	100	100

VI. Напрями діяльності та заходи програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавець	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість) тис. гривень		Очікуваний результат
						2026 рік	2027 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Фізична безбар'єрність	1) забезпечення проведення моніторингу й обстеження об'єктів і закладів соціальної сфери, охорони здоров'я, освіти, культури, фізичної культури та спорту, фонду захисних споруд цивільного захисту з визначенням заходів щодо їх облаштування засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення	2026-2027 роки	департаменти архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження; соціального захисту населення; освіти і науки; охорони здоров'я; культури та туризму; з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами, управління молоді та спорту обласної державної (військової) адміністрації, районні державні	не потребує фінансування	-	-	проведено моніторинг усіх об'єктів, у 2026 році 50 % від всієї кількості, у 2027 році - 100%

			(військові) адміністрації, виконавчі органи місцевих рад територіальних громад (за згодою)				
	2) забезпечення доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів і закладів соціальної сфери, освіти, культури, фізичної культури та спорту, молодіжних центрів, установ природно-заповідного фонду, фонду захисних споруд цивільного захисту області	2026-2027 роки	департаменти архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження; соціального захисту населення; з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами; освіти і науки; культури та туризму; управління молоді та спорту, екології та природних ресурсів обласної державної (військової) адміністрації, районні державні (військові)	обласний бюджет кошти інших джерел	3000 5400	3000 3600	забезпечено доступність (встановлено (обладнано): пандусів – 50, підйомників – 8, туалетних кімнат – 30, місць парковки – 60, тактильних табличок з інформацією – 100) до об'єктів та закладів

				адміністрації, виконавчі органи місцевих рад територіальних громад (за згодою)				
		3) проведення реконструкції елементів благоустрою території адмінбудинку Тернопільської обласної ради по вул. М. Грушевського, 8 в місті Тернополі з врахуванням потреб маломобільних груп населення	2026 рік	управління з експлуатації майнового комплексу Тернопільської обласної ради (за згодою)	обласний бюджет	6000,0	–	влаштовано 2 відкриті пандуси та 4 паркувальних місця для транспорту осіб з інвалідністю
2.	Інформаційна безбар'єрність	1) висвітлення у медіа матеріалів про проведені заходи щодо створення безбар'єрного простору в області та Україні	2026-2027 роки	управління інформаційної діяльності обласної державної (військової) адміністрації, районні державні (військові) адміністрації, виконавчі органи місцевих рад територіальних громад (за згодою)	не потребує фінансування	–	–	забезпечено висвітлення у медіа матеріалів про проведені заходи щодо створення безбар'єрного простору в області та Україні (не менше 20)
		2) проведення семінарів, тренінгів, круглих столів, зустрічей для представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та представників інститутів громадянського суспільства, а також широких груп населення	2026-2027 роки	управління інформаційної діяльності обласної державної (військової) адміністрації, районні державні (військові) адміністрації, виконавчі органи	не потребує фінансування	–	–	проведено щороку 10 заходів (тренінгів, семінарів, круглих столів, зустрічей)

		щодо безбар'єрного простору з метою залучення громадян до процесу формування політики, їх реального впливу на прийняття рішень на місцевому рівні		місцевих рад територіальних громад (за згодою)				
		3) забезпечення проведення інформаційно-просвітницької кампанії "Україна без бар'єрів"	2026-2027 роки	департамент культури та туризму обласної державної (військової) адміністрації, установи культури обласного підпорядкування, структурні підрозділи у сфері культури сільських, селищних, міських рад	не потребує фінансування	–	–	забезпечено підвищення рівня толерантності, поліпшення комунікацій, поширення інформації про права осіб з інвалідністю та сприяння створенню безбар'єрного простору
		4) забезпечення інформаційної доступності установ природно-заповідного фонду шляхом доповнення інформаційних матеріалів шрифтом Брайля, створення аудіогідів, відеоекскурсій із сурдоперекладом і субтитрами, встановлення інтерактивних стендів з аудіосупроводом та виготовлення адаптованих інформаційних матеріалів для осіб з порушеннями зору	2026-2027 роки	управління екології та природних ресурсів обласної державної (військової) адміністрації, Національні природні парки „Кременецькі гори”, і „Дністровський Каньйон, Кременецький ботанічний сад, Природний заповідник	обласний бюджет	215	100	забезпечено належний інформаційний супровід та доступність інформації для осіб з інвалідністю, (встановлено (обладнано): інтерактивних стендів з аудіосупроводом – 1 інформаційних матеріалів

				„Медобори”, виконавчі органи місцевих рад територіальних громад (за згодою)				шрифтом Брайля – 10 аудіогідів, відеоекскурсів із сурдоперекладом і субтитрами – 1) до устаном природно-заповідного фонду
3.	Цифрова безбар’єрність	1) проведення цифровізації (забезпечення пристроями для покращення доступу до інформації та послуг) закладів культури	2026-2027 роки	департамент культури та туризму обласної державної (військової) адміністрації, установи культури обласного підпорядкування, структурні підрозділи у сфері культури сільських, селищних, міських рад	кошти інших джерел	100	100	забезпечено заклади культури області пристроями для покращення доступу до інформації та послуг
		2) проведення вебінарів, тренінгів та інших заходів із комп’ютерної та медіаграмотності для різних груп населення	2026-2027 роки	департамент культури та туризму обласної державної (військової) адміністрації, обласні бібліотеки	не потребує фінансування	–	–	забезпечено формування комп’ютерної та медіаграмотності для різних груп населення
		3) проведення навчань для консультантів та тренерів цифрових безбар’єрних територіальних центрів	2026-2027 роки	управління цифрової трансформації обласної державної (військової) адміністрації	не потребує фінансування	–	–	підготовлено 10 консультантів та тренерів цифрових безбар’єрних територіальних центрів

		4) створення мобільного додатку з аудіогідом і мапами доступних маршрутів, а також віртуальних 360°-турів, що забезпечать можливість дистанційного ознайомлення з територією Національного природного парку „Дністровський каньйон” для осіб, які не можуть відвідати її фізично	2026-2027 роки	управління екології та природних ресурсів обласної державної (військової) адміністрації, Національний природний парк „Дністровський каньйон”	обласний бюджет кошти інших джерел	300 75	– –	створено цифрову доступність населення до природних багатств Національного природного парку „Дністровський каньйон”
4.	Суспільна та громадянська безбар’єрність	1) проведення семінарів з питань ветеранської політики для фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб із залученням представників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування з метою забезпечення ветеранам та їхнім родинам рівного доступу до інформації, послуг і можливостей	2026-2027 роки	управління з питань ветеранської політики обласної державної (військової) адміністрації, виконавчі органи місцевих рад територіальних громад (за згодою)	не потребує фінансування	–	–	проведено щороку не менше 20 заходів
		2) поширення інформаційно-довідкових матеріалів про послуги та можливості для ветеранів у соціальних мережах, на офіційних вебсайтах обласної військової адміністрації та органів місцевого самоврядування, а також у ветеранських просторах та закладах охорони здоров’я	2026-2027 роки	управління з питань ветеранської політики обласної державної (військової) адміністрації, виконавчі органи місцевих рад територіальних громад (за згодою)	не потребує фінансування	–	–	опубліковано інформаційно-довідкові матеріали

	3) проведення заходів з психологічної підтримки, арт-терапії тощо у рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я „Ти як?“	2026-2027 роки	департаменти культури та туризму; освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, установи культури обласного підпорядкування, структурні підрозділи у сфері культури сільських, селищних, міських рад	не потребує фінансування	–	–	забезпечено зниження рівня стресу та тривожності серед учасників завдяки залученню до творчих активностей та отриманню психологічної підтримки
	4) проведення освітньо-виховних заходів (семінарів, семінарів-тренінгів, тренінгів, форумів) за участю представників молодіжних консультативно-дорадчих органів, молодіжних і дитячих громадських організацій, молодіжних центрів, спрямованих на підвищення рівня їх компетентностей щодо роботи з різними категоріями молоді (зокрема, особами з інвалідністю та внутрішньо переміщеними особами) з метою залучення до	2026-2027 роки	управління молоді та спорту обласної державної (військової) адміністрації, молодіжні центри	кошти інших джерел	80	80	проведено щороку 2 освітньо-виховні заходи (семінари, семінари-тренінги, тренінги, форуми)

		громадянського та політичного життя						
		5) проведення заходів із фізичної культури і спорту та фізкультурно-спортивної реабілітації для осіб з інвалідністю з метою поліпшення їх фізичного стану та суспільної інтеграції	2026-2027 роки	управління молоді та спорту обласної державної (військової) адміністрації, Тернопільський регіональний центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю „Інваспорт”	кошти інших джерел	100	100	проведено щороку 4 заходи з фізичної культури і спорту та фізкультурно-спортивної реабілітації для осіб з інвалідністю

	6) визначення потреб маломобільних груп населення для їх залучення до громадянського та політичного життя	2026-2027 роки	департамент соціального захисту населення обласної державної (військової) адміністрації, виконавчі органи місцевих рад територіальних громад (за згодою)	не потребує фінансування	–	–	проведено щороку заходи, спрямовані на підвищення рівня обізнаності потреб маломобільних груп населення для їх залучення до громадянського та політичного життя
	7) створення умов для забезпечення доступу пацієнтів, які очікують на заміну великих суглобів, до безоплатної послуги з ендопротезування	2026-2027 роки	департамент охорони здоров'я обласної державної (військової) адміністрації, заклади охорони здоров'я	не потребує фінансування	–	–	встановлено кульшових та колінних суглобів: 300 до кінця 2026 року, 600 до кінця 2027 року
	8) проведення інформаційно-просвітницької кампанії щодо зміцнення здоров'я населення, раннього виявлення захворювань, формування навичок здорового способу життя, зокрема спрямованої на зниження рівня тютюнокуріння та пропагування відповідальної самозбережувальної поведінки	2026-2027 роки	департамент охорони здоров'я обласної державної (військової) адміністрації, заклади охорони здоров'я	не потребує фінансування	–	–	забезпечено опублікування інформації про проведені заходи на офіційних вебсайтах відповідальних виконавців
	9) забезпечення надання психологічної допомоги всім суспільним групам, які звернулися за медичною допомогою	2026-2027 роки	департамент охорони здоров'я обласної державної (військової) адміністрації, заклади охорони здоров'я	не потребує фінансування	–	–	забезпечено надання психологічної допомоги 15 000 особам протягом року:

							15 000 до кінця 2026 року; 30 000 до кінця 2027 року
	10) забезпечення функціонування центрів психічного здоров'я в кластерних / надкластерних закладах охорони здоров'я із дотриманням вимог законодавства щодо прав людини та забезпечення безбар'єрного доступу пацієнтів до стаціонарної психіатричної допомоги	2026-2027 роки	департамент охорони здоров'я обласної державної (військової) адміністрації, виконавчі комітети міських, сільських та селищних рад (за згодою), заклади охорони здоров'я	не потребує фінансування	-	-	до кінця 2026 року відкрито 10 центрів ментального здоров'я; до кінця 2027 року відкрито 15 центрів ментального здоров'я
	11) забезпечення доступності населення до послуг з психіатричної допомоги, яка надається шляхом виїзду мобільних мультидисциплінарних команд	2026-2027 роки	департамент охорони здоров'я обласної державної (військової) адміністрації, заклади охорони здоров'я	не потребує фінансування	-	-	забезпечено функціонування 10 мобільних мультидисциплінарних команд до кінця 2026 року; 15 мобільних мультидисциплінарних команд до кінця 2027 року
	12) формування мережі надання реабілітаційної допомоги дітям (на базі спроможної мережі закладів охорони здоров'я) та розгалуженої мережі надавачів амбулаторної реабілітаційної допомоги	2026-2027 роки	департамент охорони здоров'я обласної державної (військової) адміністрації, виконавчі комітети міських, сільських та	не потребує фінансування	-	-	забезпечено підготовку щороку звіту про здійснені заходи із розбудови мережі надання реабілітаційної допомоги дітям

				селищних рад (за згодою), заклади охорони здоров'я				
		13) забезпечення створення та функціонування в реабілітаційних відділеннях закладів охорони здоров'я кабінетів асистивних технологій для підбору, налаштування, виготовлення та навчання користуванню допоміжними засобами реабілітації, зокрема проведення протезування пацієнтів з ампутаціями у закладах охорони здоров'я, визначених у рамках реабілітаційного маршруту	2026-2027 роки	департамент охорони здоров'я обласної державної (військової) адміністрації, виконавчі комітети міських, сільських та селищних рад (за згодою), заклади охорони здоров'я	кошти інших джерел	5 000	5 000	проведено протезування пацієнтів з ампутаціями у закладах охорони здоров'я, визначених у рамках реабілітаційного маршруту
5.	Освітня безбар'єрність	1) проведення безкоштовних мовних курсів для дорослих	2026-2027 роки	департамент культури та туризму обласної державної (військової) адміністрації, обласні бібліотеки	не потребує додаткового фінансування	–	–	забезпечено адаптацію можливостей освіти для дорослих протягом життя
		2) забезпечення всебічної підтримки реалізації інклюзивної освіти шляхом розроблення освітніх програм, проведення курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, надання консультацій щодо організації навчання дітей з особливими освітніми потребами,	2026-2027 роки	департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти	не потребує фінансування	–	–	проведено навчання 19 груп слухачів, у яких підвищили кваліфікацію 530 педагогічних працівників

		проведення методичних заходів, а також консультування фахівців і директорів інклюзивно-ресурсних центрів з питань сучасних методик оцінювання, розроблення індивідуальних програм розвитку й створення інклюзивного освітнього середовища						
6.	Економічна безбар'єрність	1) організація проведення семінарів, тренінгів, круглих столів, зустрічей щодо підвищення рівня фінансової грамотності та залучення фінансування на розвиток бізнесу для молоді, жінок, людей старшого віку, осіб з інвалідністю	2026-2027 роки	департаменти економічного розвитку; агропромислового розвитку обласної державної (військової) адміністрації, Тернопільський обласний центр зайнятості, Тернопільське обласне відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Тернопільська обласна організація Товариства Червоного Хреста України, громадські організації	обласний бюджет	40	40	організовано і проведено щороку 2 заходи (семінари, тренінги, круглі столи, зустрічі, навчання) щодо підвищення рівня фінансової грамотності та залучення фінансування на розвиток бізнесу для молоді, жінок, людей старшого віку, осіб з інвалідністю
		2) проведення семінарів, тренінгів, круглих столів, зустрічей щодо новацій податкового законодавства для	2026-2027 роки	департаменти економічного розвитку; агропромислового	не потребує фінансування	–	–	проведено семінари, тренінги, круглі столи, зустрічі щодо

	молоді, жінок, людей старшого віку, осіб з інвалідністю		розвитку обласної державної (військової) адміністрації, Головне управління ДПС в Тернопільській області, Тернопільський обласний центр зайнятості, Тернопільське обласне відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Тернопільська обласна організація Товариства Червоного Хреста України, громадські організації				новацій податкового законодавства для молоді, жінок, людей старшого віку, осіб з інвалідністю
	3) організація професійного навчання та підвищення кваліфікації для осіб з інвалідністю щодо заняття підприємницькою діяльністю	2026-2027 роки	Тернопільський обласний центр зайнятості, Тернопільське обласне відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Тернопільська обласна організація Товариства Червоного Хреста України, громадські організації	кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	у межах кошторису	у межах кошторису	організовано професійне навчання та підвищення кваліфікації для осіб з інвалідністю щодо заняття підприємницькою діяльністю

		4) проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед роботодавців щодо працевлаштування молоді, осіб з інвалідністю та забезпечення облаштування їх робочих місць	2026-2027 роки	Тернопільський обласний центр зайнятості, Тернопільське обласне відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Тернопільська обласна організація Товариства Червоного Хреста України, громадські організації	кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	у межах кошторису	у межах кошторису	проведено інформаційно-роз'яснювальні роботи серед роботодавців щодо працевлаштування людей з інвалідністю та забезпечення облаштування їх робочих місць
		5) забезпечення надання безкоштовної інформаційно-консультативної підтримки щодо створення, розвитку та ведення бізнесу цільовим групам (молоді, жінкам, людям старшого віку та особам з інвалідністю)	2026-2027 роки	департамент економічного розвитку обласної державної (військової) адміністрації, виконавчі органи місцевих рад територіальних громад (за згодою), Тернопільський обласний центр зайнятості, Тернопільське обласне відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Тернопільська обласна організація Товариства Червоного	не потребує фінансування	-	-	забезпечено надання безкоштовної інформаційно-консультативної підтримки щодо створення, розвитку та ведення бізнесу цільовим групам (молоді, жінкам, людям старшого віку, особам з інвалідністю)

			Хреста України, громадські організації				
	б) популяризація програм стимулювання розвитку підприємництва, в тому числі державних програм, серед таких груп населення як молодь, жінки, люди похилого віку, особи з інвалідністю	2026-2027 роки	департаменти економічного розвитку; агропромислового розвитку, управління інформаційної діяльності обласної державної (військової) адміністрації, Тернопільський обласний центр зайнятості, Тернопільське обласне відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, Тернопільська обласна організація Товариства Червоного Хреста України, громадські організації	не потребує фінансування	-	-	популяризовано програми стимулювання розвитку підприємництва, в тому числі державних програм, серед таких груп населення як молодь, жінки, люди похилого віку, особи з інвалідністю
коштів державного бюджету					-	-	
коштів обласного бюджету					9555	3140	
коштів районних бюджетів					-	-	
коштів бюджетів територіальних громад					-	-	
кошти інших джерел					10755	8880	
Всього					20310	12020	

VII. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координація та контроль за ходом виконання заходів програми покладається на департамент архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження обласної державної (військової) адміністрації.

Структурні підрозділи обласної державної (військової) адміністрації, районні державні (військові) адміністрації, виконавчі органи місцевих рад територіальних громад (за згодою) та інші виконавці забезпечують виконання заходів і завдань програми та про проведену роботу інформують департамент архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження обласної державної (військової) адміністрації щопівроку до 10 липня і до 10 січня упродовж терміну дії програми.

Департамент архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження обласної державної (військової) адміністрації забезпечує подання звітності про виконання програми департаменту економічного розвитку обласної державної (військової) адміністрації до 20 січня та 20 липня впродовж 2026-2028 років.
